

Flexibele onderwijstijd

goed voor onderwijs en voor maatschappij

Tekst
Theo Rinsma,
 directeur-bestuurder
 van basisschool
 De Buitenkans in
 Heerenveen

Sinds januari 2021 doet onze school mee met het experiment 'Ruimte in Onderwijstijd'. Voor onze school houdt meedoen in dat leerlingen en leraren vakantie mogen opnemen wanneer ze willen. We hebben hiervoor gekozen omdat wij kansen zien: doordat kinderen niet allemaal tegelijk met vakantie zijn, zijn de klassen doorgaans kleiner, dus meer aandacht per kind, meer ruimte om met een groep de schooltijd creatief in te vullen – je kunt bijvoorbeeld makkelijker op stap – planning in het gebouw kost minder hoofdbreken want niet alles hoeft in veertig weken gepropt te worden, en het schooljaar verloopt minder stressvol, omdat je twaalf weken meer tijd hebt om de leerdoelen te halen.

Dat zijn organisatievoordelen, maar ook voor kinderen is het gunstig. Zij krijgen de kans zich op een andere manier te ontwikkelen. Want wat we zien, is dat een kind vaak hetzelfde kiest als zijn of haar vriendje of vriendinnetje. Maar als dat vriendje drie weken met vakantie is, sluit het kind zich bij een ander kind aan. Dat is niet alleen goed voor het verbreden van het sociale netwerk van het kind, maar biedt ook de kans om eens een andere activiteit uit te proberen. Kinderen worden er flexibeler van.

Een ander gunstig effect vanuit kind-perspectief: je kunt zomaar doordeweeks naar het pretpark.

Er zijn ook voordelen voor ouders. Volop plaats in Centerparcs, geen files voor de Gotthardtunnel en geen chaos op Schiphol. Aan de andere kant: als vrijwel alle scholen géén vakantie hebben, tref je op de camping geen andere kinderen. Dat is weer niet zo gezellig. Dus ouders gaan met andere ouders

afspreken om dezelfde weken in bijvoorbeeld juni te pakken. Of ze besluiten toch in de schoolvakantie te gaan, bijvoorbeeld omdat een broertje of zusje op een andere school zit, of omdat de ouders zelf in het onderwijs werken.

Ook leraren zijn enthousiast, vooral over de kleinere klassen en de rust die het geeft dat het schooljaar niet uit hollen of stilstaan bestaat. Het is wel wennen. Je werkt niet meer met de hele school naar de zomervakantie toe, want twee derde van de kinderen gaat door. Daarom hebben we gezamenlijke momenten ingepland, zo mag groep 8 niet weg tijdens de voorbereiding en uitvoering van de musical. Ook als de schoolfotograaf langskomt, moet iedereen op school zijn.

Voor de directie is het wel lastig. Niets is ingericht op flexibele onderwijstijden. Probeer maar eens een ondersteunende instantie, zoals de GGD, te pakken te krijgen in de schoolvakanties. Ook samenwerken met andere scholen wordt ingewikkelder, want er is niemand aanwezig tijdens reguliere vakantieperiodes. Gymzalen zetten de verwarming uit in de vakanties. Trouwens, de hele school ook in de vakanties verwarmen is een extra kostenpost. Evenals het opzetten van een systeem om vakanties te registreren. Je moet veel regelen en het kost extra geld. Het verbaast me dan ook dat de overheid geen extra geld verbindt aan dit experiment.

Het experiment wordt gemonitord en ik hoop echt dat het een succes wordt. Maatschappelijk gezien zouden we dit allemaal moeten willen. Zomervakanties van zes weken zijn niet meer van deze tijd, de wereld is veranderd sinds de invoering van de leerplicht. Het kan voor kinderen zelfs ongunstig uitpakken, de 'zomerdip' is een bekend fenomeen. Daarvan hebben onze kinderen nooit meer last. 🍀

